

Literaturanmeldelser.

Ernst Antevs: The Recession of the last Ice Sheet in New England. American Geographical Society. Research Series No. 11. New York 1922.

Denne Bog, der er af overordentlig stor Interesse for Kvartærgeologer, er et første Forsøg paa en mere systematisk Anvendelse af De Geer's Varvtællinger til at fremskaffe en Kronologi for Kvartærtiden paa amerikansk Grund. Selve De Geer's Metode kan ikke i Enkeltheder udredes her, men Læseren henvises til de foreliggende Fremstillinger, blandt hvilke navnlig en af Dr. V. Nordmann i »Natures Verden« for 1922, S. 215 og 241, vil være let tilgængelig for de fleste. I al Korthed gaar Metoden ud paa at tælle de saakaldte »Varv«, en bestemt Række Lag, der hvert for sig øjensynlig er dannet i Løbet af eet Aar, og ved at kombinere disse gennem hele Sverrigs Længde, har De Geer kunnet faa en nøjagtig Tidsbestemmelse for de forskellige Stadier i Isens Tilbagerykning, saaledes at det er muligt at angive, hvilke Aar efter vor Tidsregning Isen har staaet paa hvert enkelt Sted. Saa vidt er Antevs nu ikke naaet for Amerikas Vedkommende; han har optalt en Mængde Varv i Ny Englands Staterne, der tilsammen repræsenterer en Række af ca. 4500 Aar, men hvorledes de ligger i Forhold til den almindelige Tidsregning, er det endnu ikke muligt at sige. De Geer har ment direkte at kunne sammenstille sine amerikanske Varvtællinger med de svenske, men Antevs paaviser, at denne Sammenstilling maa være forkert for de Lags Vedkommende, der ligger i det af ham undersøgte Omraade, og det kan vel derefter formodes, at Paralleliseringen for de andre Forekomsters Vedkommende ikke vil være væsentlig sikrere. Antevs begynder i sin Bog med en nøjagtig Angivelse af hele Metoden, ledsaget af oplysende Illustrationer, derefter gennemgaar han nøjagtig alle de opmaalte Forekomster og paaviser meget kritisk hvilke Lag der er sikre, og hvilke der maa udskydes. Til sidst sammenstiller han sine Resultater med dem, som man er naaet til ved Studiet af andre Istidsdannelse, som

Moræner, Aase, Skuringsstriber m. m., men Enkelthederne herved har foreløbig nærmest lokal Interesse og skal ikke omtales nærmere. Som en væsentlig Fordel ved Værket maa det fremhæves, at Antevs publicerer hele den maalte Række Varv i en Del Tavler, saa at Materialet bliver let tilgængeligt for senere Undersøgelser, noget som man i høj Grad savner for Sverrigs Vedkommende. At Metoden, hvis den føres videre over de uhyre Arealer i Nordamerika, vil kunne føre til store Resultater, synes at være indlysende.

O. B. Bøggild.

Henry B. Sullivan: A catalogue of geological maps of South America. American Geographical Society. Research Series No. 9. New York 1922.

Hvem der har forsøgt paa at finde ud af, hvad der findes af geologiske Kort over en eller anden Del af Jorden, ved, hvilket besværligt Arbejde dette kan være, og allerværst er det naturligvis, naar det drejer sig om saadanne Egne, der i det hele er lidt kendte, og af hvilke man ofte kan vente at finde Kort i vanskeligt tilgængelige Tidsskrifter. Det er derfor en værdifuld Gerning Forf. har paataget sig ved paa en meget overskuelig Maade at samle en Fortegnelse over alle eksisterende geologiske Kort over Sydamerika med nøjagtig Angivelse af, hvor de er udgivne, hvilket Areal de strækker sig over, Maalestocken m. m. og for Nordamerikas Vedkommende tillige, hvilke Biblioteker i Washington eller New York der besidder de omtalte Kort. Paa et særligt Kort bag i Bogen er angivet Udstrækningen af de omtalte geologiske Kort, saaledes at det for hver Egns Vedkommende vil være let at se, hvor mange forskellige Kort man vil kunne bruge, og det vil da vistnok i alle Tilfælde være muligt ogsaa her i Byen at faa fat paa et eller flere af dem. Der omtales i alt 167 Kort for Dele af Sydamerika og 7 for hele Verdensdelen.

O. B. Bøggild.